

SLOVENSKI NAROD.

Izjava vseh dan zvezd, izvenčni nodelje in prazniki.

Inserati: Prostor 1 m/m × 34 m/m za navadne in male oglice 40 vin., za uradne razglase 60 vin., za poslano in reklame 1 K. → Pri naročilu nad 10 objav popust.

Vprašanjem gleda inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravnštvo „Slov. Narod“ in „Narodna Tiskarna“ Knafljeva ulica št. 8, priljubo. — Telefon št. 80.

Položaj v Parizu.

Pariz, 11. aprila 1919.

Gordiški vozeli, ki ga v nedostopnih višavah vežejo že peti mesec zastopniki nove teokracije, bo zavozljan do Velike noči in avguri pravijo, da ga bo treba, kakor znamenja kažejo, vsekakor presekati pred prvim majem.

Prav danes pred petimi meseci se je podpisalo premirje. Izmučeno slovstvo se še ni vzvratno in že je vzel njegovo usodo v roke »najvišji vojni svet« v Parizu, ki se e kar čez noch prelej v nekak mirovni odbor in ki si v znak, da hoče pravično soditi, ni zavezal samo oči ampak tudi ušesa.

Začetkom je seveda ves svet misil, da so se visoki samopooblaščenci le zato odtegnili zvezdavljavnosti, da bi lahko v miru kodificirali Wilsonove idealne teze o enakopravnosti in samoodločbi narodov, o absolutni javnosti diplomatskih pogajanj itd. Toda kmalu se je izvedelo, da soše med posvetovalci pojavila tako ostra principijalna nasprotstva, da je bilo potrebeno javnost popolnoma izključiti. Stevilo članov »mirovnega sveta« se je krilo od dne do dne, komunikeji so postajali vedno krajši in vedno redkejši, naposred so popolnoma utihnili in »mirovni svet« je dosegel višek nepopularnosti. Osamljeni pogajalci so si sami vzel eno najboljši opor svojega delovanja; javno mnenje. S tem se je stvar zavlekla in časopisova ozljedovljila.

»Da so se mirovni predpogoji predložili na podlagi Wilsonovih tez v podpis takoj prve dni po zrušitvi srednjevropskega militarizma — piše bivši socialistični minister Albert Thomas v današnji »Information« — »v dnevnih splošnega navdušenja za pravico bi nikomur ne bilo prišlo na um razpravljati o njih in njihovem vplivu na razvoj sveta bi postal odličen. Danes, po dolgih mesecih negotovosti, je vsa Evropa zmenjena in treballo bo še mnogo truda, da se ugotovi pravičen in trajen mir.«

Najbolj so trpeli in še trpe vsled samovoljnega postopanja odličnih krovov Francozi sami. Isti Clemenceau ki je bil izrekel svoj čas besede: Honte au peuple qui se taît, je strogo zbraneval vsak najskromnejši izraz javnega mnenja. V deželi tiskovne svobode je brezobzirno vladala najstrožja cenzura. Vendar poganja niso mogla niti za korak naprej in že 17. januarja piše »Manchester Guardian«: »Ako se državnikom ne morejo sporazumeti, naj dajo besedo narodom!« Slično so se izražali drugi angleški in ameriški časopisi, tudi francoski, kadar so mogli. Tako piše pariški Temps 23. marca: »Svoboda mnenja je potrebna za življenje demokratičnih narodov. Državniki, ki sedete v najvišjem svetu, se tej resnic ne morejo zapirati. S tem, da so delegirali sami sebe na mirovno konferenco, so se prostovoljno podvrgli shodi množice, ki vsak dan ponavlja

njihova imena. In 9. aprila piše »Matin« o »vnemirljivih misterijah komiteja četverice, ki tekmo petih mesecov ni rešila niti enega problema«. Včerajšnji »Matin« pa dostavlja: »Kdor se oklepajo svojega mandata, ne da bi hotel poloziti račun, ta izrabila svobodo, uvaja zastarel politiko tajnosti v politično življenje, zapušča demokratska tla in ne izvaja več volje naroda, ampak se stavljajo na njegovo mesto.«

»La partie qui se joue à quatre« danes igralce: Clemenceau, Orlando, Lloyd George in Wilson. Najnesobičnejši je gotovo Wilson, ki mu je resno do uveljavljenja njegovih načel. Zadnje dni je boholebil in o njegovi bolezni so krožile najrazličnejše vesti. Ameriška ladja »George Washington« je na potu v Brest, da stoji predsedniku na razpolago, tako bi se hotel vrnil v domovino. »Ne sarait — ce pas un discret avertissement?« vpraša včerajšnja »Information«. Kaj ko bi predsednik Wilson hotel zopet postaviti strogo na stanice svojega prednika Monroe?

Clemenceau in Orlando zasedujeta skoro iste težnje. Georges Clemenceau, »le tigre«, »le Saint Georges Clemenceau terrassant le dragon bolcheviste« je bog maščevanja, roka pravice. Lloyd George mu ne sledi povsodi, Wilson skoraj nikam. Zato se tem bolj oklepajo Orlando, čeprav politika nam je jasna, dasi jo včasih malo v meglo zavija. Tako prinaša današnja »Information« na prvem mestu očvidno od Orlanda inspiriran članek, ki v njem pledira za ugotovitev latinske unije, »naslednice rimskih legij«. »Zdržujmo pod našimi zastavami Ruse, ki imajo svojo kulturo iz vzhodnorimskoga cesarstva. Jugoslovane, ki jih bomo odškodovali za koncesije v Adrijini in Banatu z delno aneksijo Bolgarske, pridobimo si Grke in Armence...«

Toda »Roma deliberante« zbirajo in jačajo se sile, s katerimi bo kmalu treba resno računati. Nemci zbirajo svoje moči in so v zadevi Gdanskega zadala Fochu samemu občutnem udarec. Boljševiki dvigajo glavo na Ruskem, kjer so Francozi izgubili tla v Odesi. S tem, da se je šel Smuts pogajat v Budimpešto, je Antanta pravzaprav pripoznala boljševiško vladu na Ogrskem. Preteklo nedeljo so se vrstile v Parizu delavske demonstracije proti verditu pariške potote, ki je zakrivila neprevidnost, da je prav sedaj pred zaključkom mirovnih predpogajanj in pred 1. majem oprostila Villaina, ki je ob početku vojne ustrelil socialističnega vođo Jauresa, dočim je bil Cottin, napadalec Clemenceauov, obojen na smrt, sedaj seveda pomilovan na desetletno ječo vsled intervencije Clemenceaua samega. V Sarjski kotlini ni vse v redu in pariški lepaki oznanjajo bralcem, »da se oni, ki tujim narodom jemljemo njihove pravice, stavljam sami izven človeštva.« Včerajšnji »Temps« vprašuje: »Kje je francoska delegacija? Ali se sploh shaja? Ali imajo v nji zbrani večaki priliko zagovarjati pravice svojega naroda?«

Krog vrata nosi Ziljanka barvane korale in bel širok, gosto naguben ovratnik, ki sega do konca ram, spredaj pa precej globoko na prsa.

Cez prsa nosi v tri vogale zganjeno, svilenko, rožasto ruto; dva vogala sta pritrjena ob pasu, tretji pa je potegnjen čez prsa navzgor in je pod vratom z iglo pritrjen na srajčnik.

Krilo je navadno rožasto ali sploh ob blaga živilnega barva. Nabranje je v goste gube in je tako kratko, da se sega le do kolen tako, da se vidijo podveze. Spodnja krila so lepo vezena in so vidna izpod zgornjega.

Predpasniki je širok, gosto naguben, ter je tako dolg, kot zgornje krilo; je moder ali drugobarven.

Cez pas je objeta Ziljanka s pasom od črnega usnja, ki je okrašen z medenimi žeblički ali pa je bogato vezen. Daljši konec visi ob predpasniku do konca kril.

Nogavice so bele, lepo pletene. Čevlji so nizki, rdeče obrobjeni in zadrgnjeni z modrimi trakovi; nosijo pa tudi visoke čevlje. Pete so široke.

Stajerske Slovenske.

(Po članku prof. dr. Janko Pajka: »Noša stajerski Slovenci«, priobčen v »Zoricu stran 73. i. d.)

Prav glavno pokrivalo slovenske kmetice je bela peča, obrobljena s finimi čipkami. Zavezana je bila svojčas po kranjski šagi, z grebenki (peteli) in je bila jopa gosto magubana ter na raz-

,,Slovenski Narod« volja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:	V Izvenčni:
celoletno naprej plačan	celoletno
polletno	polletno
3 mesečno	3 mesečno
1	1

Novi naročniki naj pošljajo v prvič naročnino vredno 500 po nakaznicu. Na samo pismena naročila brez poslatve denarje se ne moremo obrati.

Uradništvo »Slov. Naroda« Knafljeva ulica št. 5, L. nadstropje

Telefon Štev. 34.

Doprime sprojema le podpisane in zadostno frankovane.

Rokopis ne vrati.

Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Napetost je dosegla višek in se je polostala tudi že zakonodajnih zastopstev. Lloyd George je prejel včeraj brzojavko s 400 podpisov članov londonskega parlamenta, ki mu stavljajo vprašanja, je li pripravljen obveščati svoje volilce, kakor je bil to zaobljubil kot poslanec. Odgovor je, da stoji takoj na razpolago, tako zbornici, kakor narodu.

— Skoro istočasno je vprašal predsednik budgetne komisije francoske poslanske zbornice Clemenceana, kaj misli predložiti mirovne predpogoje parlamentu. Clemenceau je odgovoril, da se bo tržal ustave, ki predpisuje, da se morajo vsi deli mirovnih pogodb predložiti zbornicam. Danes je stavil slično vprašanje predsednik komisije za zunanjine zadeve ter prosil Clemenceana, da mu odgovori, je li pripravljen predložiti mirovne predpogoje zbornicama še predno: jih predloži v podpis strankam, ki bodo sklepale mir. Bonar Law, ki ima pri določitvi vojnih odškodnin glavno besedo, skoraj nima več časa potovati navadnim potom med Londonom in Parizom ter se poslužuje v zadnjem času aeroplana.

Tako je danes jasno, da ni jasnega še absolutno nič. V Versaillesu se pripravljajo dvorane za plenarne seje konference in stanovanja za delegate, tudi za nemške in avstrijske. Kedaj in pod kakimi okoličinami se bodo pa te seje vrstile, danes še nikdo ne ve.

Gotovo je, da nač optimizem o početku leta ni bil na mestu. Se manj pa je na mestu nesistem, ki se mu menda vzdajajo nekateri. Naše revindikacije stojijo morebiti na naisolidnejši podlagi med vsemi. Mlad in čil narod smo in bodočnost se nam ni bila, ko smo prebili tako preteklost. Francoski narod, ki smo vanj zaupali, je danes z nami, ker se ne more izneverti svojim tradicijam. Seveda ga ne smemo zamenjevati z njegovimi trenutnimi strahovalci, katerih spone ga samega najbolj tiše. Tout comprendre c'est tout pardonner. Vsa severovzhodna Francija je grobišč v pogorišču. Samo Francozov je palo tam skoro pol-drug milijon, toliko kolikor je nas Slovencev vseh skupaj in pali so tudi za ras. Vsaku druga ženska v Parizu nosi žalno oblike. Skupna vojna škoda Francije se šteje nad 300 milijard v frankih. Kai Čuda. Če se trudijo Francozi izvesti drugačni mir, kakor se je sklepal v letih 1815, 1866 in 1870 in ki je rodil prusko hegemonijo, načelno nesreča sveta.

Morebiti v Versaillesu ne bo vse tako izpalo, kakor si že želeli, vendar nismo povoda obupavati. Čas bo delal za nas. Tudi Italijani so morali svojčas pustiti Korzik, Nico, Malto. Danes so vselesila in zavezniki Francije in Anglije. Z naše strani se je v Pariz zgodilo vse, kar je bilo potrebeno, da rešimo zadnji košec naše zemlje. Proti nasištu nismo ororja. Vsak začetek je težak. A domovini se ni bat: Fluctuat nec mergitur!

F. J.

Ljubljana ob sprejemu regentu Aleksandru.

1.

Ljubljana ni imela prilike, da bi se kdaj pokazala v vsej svoji krasoti kot središče slovenskega naroda. Vedno je bila pokrajinsko mesto in tudi vse velike prireditve preteklih let niso našle Ljubljane v popolni praznični obliku.

Morebiti zato, ker njeni srce ni moglo nikoli prav izpregovoriti: imela je toliko nasprotnikov v sebi in okoli sebe. Zato se ni naučila sprejemati kakor znamenit pr spremjeti Praga, in ni znala s takim zmagovaljem slaviti svoje velike dni, kakor jih je n. pr. slavila Praga v sokolskih dneh leta 1912. Ali pa: spomnimo se Prage v lanskih majskih dneh! Kdo je ni občudoval! Ta krasota, to navdušenje in neutrudljivost množice! ... Ali pa: da ste videli Prago v prvih treh dneh osvobojenja: veličastno, nepopisno, nedopovedljivo! In zdaj se, kakor da je tam vse že pripravljeno za take velike dni, kakor da vsak ve, kje je njegovo mesto, kakor da gre vse samo po sebi. Občudovali smo zečljene discipline mase, ki zna sama delati red in s tem dokazuje, da se v polni meri zaveda svoje uloge. Toda Praga je videla toliko velikih slavnosti, da ni čuda, da ima v tem že svojo vajo. Ljubljana doslej za take stvari ni imela mnogo prilike. Velik poskus se je imel izvršiti ob sokolskem zletu l. 1914. Zdi se mi, da bi se bil ta poskus ponesrečil, ne le zato, ker je na določena dva dni deževal, ampak tudi sicer. Kdor je videl priprave, mi bo dal prav. Poleg tega bi bile prišle razne policijske, vladne in druge ovire — skratka: vprašanje je, ali bi bila Ljubljana v tistih dneh taka, da bi bila ostala vsem znancem in neznancem obližu in daleč v neizbrisnem spominu. S tem pa nečem reči, da Ljubljana tega ni zmožna: nasprotno: kdo je videl Ljubljano kdaj v njenem pravem navdušenju, jo je občudoval: ona zna govoriti, kadar govoriti iz srca. Ne izvajajo zmanjšenega imena od besede ljub, ljubezen. Pa tudi po svoji zunajnosti nudi Ljubljana dovolj prilike, da se pokaže v svoji praznični krasoti: dasi je danes še v začetku svojega bodočega razvoja, ima vendar že dovolj prostora, da se v nji lahko razvije slavnostni pohod najvišje vrste. Možnosti je torej dana — treba je le, da se vse pravčasno uredi.

Ljubljana stoji pred enim največjim trenutkom, kar jih je doživel v svoji zgodovini: slovenski narod bo v nji pozdravl svojega prvega domačega

vladarja in mislim, da ni nikogar, ki bi ne priznaval važnosti tega zgodovinskega trenutka. Odkar je sedež zadnjih slovenskih vojvod na gospodarski prestol, se ni zgodilo, da bi bil domač vladar izpregovoril slovenskemu narodu v domačem jeziku. Tisoč let je minilo od takrat. Pozneje so sedali na gospodarski prestol tuji vladarji. Kar smo in kar imamo, vse smo si ustvarili sami v tisočletnem boju proti vsem tem tujim cesarjem, ki so hodili našim vladarjem, da bi se zadržali v eno zvezo z južnimi brati. To zvezo smo označili za neizpremenljivo in posej regenta Aleksandra v Ljubljani bo nova potrditev to zvezo. Svet bo gledal na nas, tisočletne sužnje, kako bomo proslavili ta dan, Ljubljana mora dokazati, da se zaveda zgodovinskega trenutka, ki ga je slovenski narod doživel po dolgih stoletjih trpljenja in pričakanja. Povdarnamo pred vsem, da nam tu ne gre za nikako osebno oboževanje, ki smo ga v tolkli meri gojili v preteklosti do naših tujih vladarjev: tak način »izrazov vladarjev« je bil popolnoma tuji v bivši kraljevini Srbiji in je popolnoma nepotrebno v demokratični Jugoslaviji. Znano je, da vse tako nepotrebno klečepljenje odklanja naš demokratični kralj Peter in regent Aleksander, ker izhaja vladajoča rodbina iz naroda in se skupaj z narodom borila za osvobodenje. Zato je želeti, da ljudje na višjih mestih pozabijo na stare avstrijske navade, ki so obstajale v praznem licemrstvu, frazah in udanosti. Mi sprejemamo v regentu Aleksandru reprezentante svoje države, spoštujemo v njem svojega narodnega vladarja in vidimo v njegovi osebi uresničenje našega ujedinjenja. Imamo ga radi, o tem ni dvoma. Sedem let je preživel sredi svoje hrabre srbske vojske, ki je nas konečno osvobodila. Dokazal je ne enkrat, da si zasluži zaupanje vsega našega troimenskega naroda. Zato imamo sto vzrokov, da mu izkažemo svojo ljubezen — vse to pa naj se zgoditi iskreno, priprsto, naravno, brez vsega pretiravanja in spakovanja, kakor je iskrena, priprosta in naravna naša ljubezen do naše skupne domovine. Ako bodo govorila naša srca, bo vse prav povedano: odkrito, resnično in odločno. In to je glavno: treba je, da pride čustvo do veljave in da ga pri tem ne ovira oficijelnost, v kolikor ni ta nujno potrebna. To je prvo, na kar smo hoteli opozoriti. Doslej smo čitali poročilo o eni edini seji, ki so jo imeli zastopniki šol: tam smo ta-

Nogavice nosijo krog Radgone po leti modre, po leti pa bele.

Obuvajo. Ženske so nosile svoje škornje, čižme, pa tudi opanke (punčuh, vezanke). Okrog Radgone nosijo opanke le mlajše, starejše pa škornje. Po mnogih krajih nosijo šolne (papuce) kakor n. pr. okoli Rogatca in Maribora. Za narodno nošo pa imajo cokleje po onih krajih, kjer ih nosijo tudi moški, tako n. pr. na Pohorju in Marenbergu, ki ga zato imenujejo cokelburg.

Dr. Josip Pajk piše v »Črticah iz duševnega življa štaj. Slovencev«

Kož zapasili par napak, ki nas spominjajo pripogojenih tlinikov in časa preteklosti: otroci naj se našče >Bože pravde<. To je lepo in prav. Saj bi jo v štirih mesecih že lahko snali. Ampak mi smo prepričani, da bo regenta veselilo istotako, ako bo ališal našo narodno himno, ali pa katerokoli slovenski pesem. V vseh žolah, naj bo regentova silika. Prav! Bilo bi že davno čas: ampak mi vemo, da bi bile slike naših mož, ali simboli našega ujedinjenja prav tako primerni za okras naših žol. Paziti je, da zna mladina posebno zgodovino Karadžordževičev. Lepo! Saj bi že lahko kaj znali. V petih mesecih bi bila že lahko izšla za šole pri merna knjižica, kakor smo jih toliko izdali za prejšnje jubileje. A meni se zdi, da bo regent mnogo bolj vesel, če bo videl, da zna svojo otroci svojo žalostno slovensko zgodovino, da vedo, kaj je Gospovske polje, kaj je bila Ilirija, kdo nas je osvobodil in kaj posmeni naše narodno ujedinjenje. Torej ne nikakši nepotrebnih Potemkinovih vasi. Saj imamo dovolj lepega, svojega in domačega, vse to pokažimo z isto nakrenostjo in ljubezni, ki je lastna slovenski neizprijeti naravi, pokažimo to zaveštijo, da smo si bratje s svojim mladim vladarjem in vse bo lepo. Bodimo s ponosom to, kar smo, in bomo vsem ugajali.

Torej nikakega opičenja: to bi pokazalo nas ravno drugačne nego smo, kajti mi vsi smo odločni Jugoslovani in ljubimi Srbe. Treba je, da se naš demokratizem pokaže posebno ob takih prilikah, da se ne bo reklo, da igramo komedijo. Tako se bo Slovenija pokazala regentu v pravi neskaženi podobi in je bo vesel. Kajti resnica je lepa in je ni treba potvarjati. Regent, ki je preživel toliko lepih in težkih dni v sredi svojega priprtega naroda, je preveč navajen resnice in naranostni, da ne bi opazil narejenih stvari: ni treba, da bi mislil, da smo narejeni lepi nego naravni, ker to ni res. Toliko v splošnem nekaj opomb na zgoraj.

Druga glavna stvar pa je, da pride ljudstvo do popolne veljave. Cela slovenska zemlja mora čutiti, kaj se godi v Ljubljani. To bo slavnosten dan, zgodovinski dogodek za del naroda. Kdo bi ga ne hotel videti? Saj ga vsak doživi le enkrat v življenju. Zato je naravno, da bo takrat Ljubljana pravi tabor cele Slovenije. Kdo bo mogel, bo prišel v Ljubljano in treba je poskrbeti, da bo narod mogel pozdraviti svojega regenta in da regent vidi naš narod v njegovih radosti.

Naš demokratizem se mora torej kazati v naši priprnosti, v obliki počitkov in tem, da narod sposna svojega vladara.

Dolžnost Ljubljane je, da vse to pripravi in uredi. Kakor slišimo se že vrste seje in so že napravljeni primeri na načrti. Jutri bomo o tem natančnejše govorili, opozarjam že danes, da so načrti zelo dobro in premišljeno izvršeni in da bo po njih Ljubljana ob sprejemu regenta Aleksandra izgledala kot prava kraljica Slovenije.

(Konec prihodnjic!)

Krsto Pavletić.

predsednik Matrice Hrvatske.
(* 1865, † 9. aprila 1919.)

Pred par dnevi sem mu še pisal; odgovora ni bilo; zakaj Krsto se je menil Že s smrtni.

Kdaj sva se seznanila in pobratila, ne vem več. Sigurno na eni izmed skupščin Matice Hrvatske ali profesorskega društva; morda v Zagrebu, morda v Ljubljani, zakaj videli smo ga tudi na ljubljanskih skupščinah. Prijatelje sva si bila vsaj že leta 1911., takrat, ko smo v Požegi slavili spomin Vekoslava Babušića in E. Tomića; v črni noči smo se na vozu vozili iz Požega v Novo Gradiško; Krsto je prepel vso pot. Prevzetnost ali hudočišča nekih fantov nas je izkazal s prvo »zdravniško« pomočjo.

Krsto Pavletić je bil profesor. Rojen je bil v Senju, a služboval je večinoma v Zagrebu. Menda odkar je Društvo hrvatskih srednješolskih profesorjev dobito v roke »Nastavni Vestnik«, mu je bil glavni urednik. Kar je on sam napisal, je bilo vse umno in po slogu izredno gladko; zakaj jezik ni obvladoval le filološki, ampak tudi z živim čutom; saj je bil i leposlovnih pisatelj. In ne znenat. Izmed epov njegovih naj imenujem »Alvanša bana na stratištu« (1885) in »Vierne sluge«, izmed dram pa »Petr Svetačić« in »Bratski inad«. Zadnja njegova večja razprava je študija o pokojnem pesniku v filozofu Franjo Markoviću. V idealistično - klasicistično strukturi Franja Markovića je spadal Pavle Krstinić — to je bil Pavletićev beletristični pseudonim — sam.

Gledal je na svet sub specie aeternitatis t. j. s kulturnega stališča. Vskaganja politika ni bila njegova stvar.

Bil je lani z nam na praskih gledaliških slovenskih stavnicah, a na shod politikov v »Obecnem domu« ni maril iti, če, nisem politik. Skoro zameril sem mu to.

Zakaj politika takratnih praskih dogodkov je šla daleč preko vsakdanjega političenja, kjer od same »politike« izginejo kulturni in občne nacionalni cilji. Razumem pa, da se ni mešal v politične prepire hrvatskih strank; zakaj te se do najnovejših časov niso diferencirale po kulturnih načelih. Če bi ga sicer zadria-

leta vprašal, s katero stranko da gre. Menda odgovoril, da s Starčevičanci; saj je ta stranka tekmo vojne kazala doči široko obzorje in se razvijala v snem proti popolnemu narodnemu ujedinjenju. Zadnjega dneva razvoja pa, ki je spravil na pot raznih doktrinarnih avtonomistov, očvidno Krsto ni odobraval. Kakor bi ga pa tudi odobraval mož, ki je leta 1914. (tik pred vojno) na Smilčikasovem krovu tako iskreno in odločno razglasa našo etnografsko enotnost!

Pavletić je bil prej podpredsednik »Maticе Hrvatske«. Po Kucerovu odstopu, menda leta 1917., je postal predsednik, Anima candida! Čenil ga je vsak, kdo ga je poznal; jubili so ga mnogi; če mu je bil kdaj nasprotnik, sovražnik mu ni bil. Srednješolska mladina ga je oboževala; to vemo. Možje so hvalili njegov neupogličiv značaj. Upognila ga je le smrt.

Dr. Fr. Nešić.

Politične vesti.
Politični klub JDS. Redni sestanek jutri zvečer točno ob 8. uri pri Roži, I. nadstropje. Nadaljujejo se važni referati in posvetovanja. Kakor obično,

GROZČA ŽELEZNICA STAVKA — ODGOĐENA.

Ljubljana, 15. aprila.

Za danes zvečer je sklical »Slovenščina Železničarska organizacija za Jugoslavijo« velik shod železničarjev v dvorano Uniona. Dvorana je bila do zadnjega kota napolnjena in ko je otvoril sodrug Jernejčič okrog 7 ure shod, je bilo poleg železničarjev zbranih v dvorano nebroj občinstva, ki ga je grena radovednost, kako se bo odločilo važno vprašanje: štrajk ali še nadaljnje.

Kot prvi in glavni govornik je nastopil sodrug Jože Kopač, ki je v svojem govoru očital boj, ki so ga moralizvesti železničarji za svoje pravice in uspeh, ki so ga zato dosegli. Boj je dosegel vrhunc in železničarji stojijo pred stavko. Vlada se je v zadnjem trenutku odločila za pogajanja in ker je odstopil železničarski minister Vulović, katerega posle je prevzel minister dr. Edi Lukinčić, je položaj momentano tak, da ne kaže odklanjati pogajanj in se slepo vreči v stavko, posebno še, ko nam grozi od Italijanov nevarno zasedenje. Govornik navaja nato slučaj, da so včeraj prijeli dva italijanska voluhin-gradnika, ki sta že stikala po naših kolodvorih in katere so nato izgnali preko demarkacij. Črte. Nadalje opozarja na posledice stavke v Trstu, kjer je bilo 65 železničarjev obsojenih na skupno 210 let ječe. (Ogorčenje.) Grozni nam revolucija, boljševizem, stavka itd., ker bi imela železničarska stavka za posledico tudi stavko, oziroma ustavitev obrata v mnogih drugih podjetjih. Zato nam nalaga položaj skrajno previdnost. Hrvatski delegati so se izjavili na včerajnji seji v Zagrebu za to, da se ne sme čakati, da bi prišel min. Lukinčić v Ljubljano na pogajanja, ampak, da naj se pogajanja prično takoj v Beogradu. Da se je vlada odločila za pogajanja, je mnogo primoglo tudi dejstvo, da se bliža splošni delavski praznik. 1. maj? (?) Govornik predlaga, da naj se železničarji na vsak način udeležijo pogajanj, da pa se morajo pri teh rešiti neodločljiva vprašanja, kakor 1. nabavni prispevek in sicer za neoznenočirom vdvorce brez otrok 1000 dinarjev (3000 kron), za oženjene 2500 dinarjev (7500 kron) in mesečni prispevek po 300 dinarjev; 2. naj ljubi vlada stopi v stik z Italijani da se zamenja les za blago in potem odda to blago po nizki ceni železničarjem; 3. volna doba naj se šteje dvojno in naj se izvede takoj eno izredno napredovanje; 4. vpokojencem in zaostalim po železničarjih naj se takoj izplača 500 dinarjev kot nabavni prispevek; vpokojencem, ki so bili vpokojeni v letu 1915., naj se šteje tudi vojno leto in eventualno 5. prvi maj je delavski praznik in naj se osobji, ki vozi takrat v vlaki, izplača dvojna dnevna plača. Izvolita naj se dva delegata, ki naj odpotujejo jutri zjutraj v Beograd na pogajanja. Tamkaj se bodo sestali delegati iz vseh delov naše kraljevine in pogajanja z viado se bodo pričela. — Med govorom poslednjega poslanec Roškar ni našel milosti pred SLS, ker ga je kot poslanca čratal. To je seveda stvar njegovega gospodarstva, kar je izvazno čisto posebno razpoloženje med občinstvom. — Mi smo to že konstatirali. »Slovenec«, ki nas danes uči časnikarske dostojnosti, je kvitiral z izmisljito, da nas je sram lastnega poslanca in da dementiram naknadno njegova izvajanja! Da, ja... nervoznost!

Bivši poslanec Roškar ni našel milosti pred SLS, ker ga je kot poslanca čratal. To je seveda stvar njegovega gospodarstva, kar je izvazno čisto posebno razpoloženje med občinstvom. — Mi smo to že konstatirali. »Slovenec«, ki nas danes uči časnikarske dostojnosti, je kvitiral z izmisljito, da nas je sram lastnega poslanca in da dementiram naknadno njegova izvajanja! Da, ja... nervoznost!

Bivši poslanec Roškar ni našel milosti pred SLS, ker ga je kot poslanca čratal. To je seveda stvar njegovega gospodarstva, kar je izvazno čisto posebno razpoloženje med občinstvom. — Mi smo to že konstatirali. »Slovenec«, ki nas danes uči časnikarske dostojnosti, je kvitiral z izmisljito, da nas je sram lastnega poslanca in da dementiram naknadno njegova izvajanja! Da, ja... nervoznost!

Končno je sodrug Kopač resumiral vse govore in predlagal, klub raznim ugovorom, naslednjo resolucijo:

»Dne 15. aprila v hotelu Union zbrani železničari sprejemajo predlog centralnega vodstva, da izvoli delegate,

da naj se pogajajo z viado ob navzočnosti hrvatskih delegatov, ta delegacija naj odpotuje jutri v spremstvo poslancev Kopača v Beograd.

Delegaciji se nalaga, da prekine v trenutku pogajanja z viado, ko svidi, da ne vodijo pogajanja k cilju.

Med tvarja centralnega vodstva Slovenske železničarske organizacije na Jugoslavijo za dosedanje posredovanje najiskrenje zahteva.

Isto vrsta zelenčno - demokratski klub v Beogradu, ki je možno v parlamentu zastopalo telje Železničarjev.

Shod železničarskega vodstva

Slovenec

Štefan Štefanovič

Izurjena kubarica in pripravna sobarica

se ščeta za takoj pri fini srbski rodbini. Mesto izborni, plača kot tudi hrana zelo dobra. Priporočene ponudbe na: G. Dimović Novi Sad, Kossuth Laje 33. 196

Stanovanje

z najmanj 3 sobami za maj, avgust ali november išče ugledna, mirna stranka (4 osebe). Eventualni posredovalec dobi visoko nagrado. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 4116

Danes nenačomestljivo perilo se ščedi samo z uporabo mila znamke

Tvornica mila in sode

Ignac Fock, Kranj.

Srna
Puščni zavoji s : 4 1/2 kg : vsebine.

Svedske kapljice srečevano pokušano leko-vito sredstvo protiv pravilnih organa i svim bolestima želudca. Usled njihove dejavnosti i ugodnog nagorkog teka jesu več više od od stotine godina naobjubljenje djetičko domaće sredstvo. Podražuje tek, jačaju želudac, pospešju probav, ublažuje grčeve, razređuju sokove i uređuju stočicu. Odstranjuju mučninu, podražaj na povraćanje, žgaravicu i ostale želudne tegobe. 1664
Prave su samo sa "Salvator" markom. S. MITTELBACH, "Salvator" lekarna i drogerija Zagreb, Jelačičev trg 2.

Vsako količino žarnic

z 25, 32, 50, 100, 200 in 300 svečami ter napetostjo od 110 volтов kupuje

Gradska munjara, Karlovac, (Hrv.)

Trgovska agentura in komisijalska trgovina s sedežem v Ljubljani, vsepozdaj najbolje vpeljana, prevzama

zastopstva,

v komisijo ali na lasten račun, zaloge prvoravnih tvrdk za živilske, gospodarske kakor tudi vse druge stroke. Cenjene ponudbe pod "Za celo Jugoslovijo" na anončno ekspedicijo Al. Matelič, Ljubljana. 2876

Čemu za pomlad nove obleke

ako so s prebarvanjem starih in kemičnim čiščenjem zamazanih doseže isto.

Najmodernejše barve, prihranek denarja.

Hitro in točno izvršitev.

Pra in največja jugoslovenska tovarna za barvanje, kemikat, čiščenje, pranje in svelto-likanje perila

JOS. REICH, Tovarna: Poljanski nasip 8t. 4.

Podružnica: Šelenburgova ul. 4.

Poštna naročila se točno izvršujejo.

Specjalna trgovina ur, zlatnine in brillantov

F. Čuden Sin
nasproti glavne pošte v Ljubljani.

Ponudbena licitacija.

Tehnični upravi beogradske občine je treba za tehniška dela 100.000 (sto tisoč) kubičnih metrov peska za betonska in zidarska dela.

Zato se razpisuje licitacija za dobavo omenjene količine peska.

Ponudoiki naj predlože pismene zapečatene ponudbe do 15. maja t. l. Ponudbe se odpro komisijalno istega dne ob 11. uri dopoldne.

Ponudbe morajo odgovarjati zakonu. Pogoji se dobe v Tehnični upravi Jugoviceva ulica 1., vsak dan od 10. do 12. dopoldne.

Tehnička uprava občine beogradske,
V br. 1143 dne 18. marca 1919.

Trgovina vina na veliko

= Andrija Golubić =

Zagreb, Juričeva ulica 10.

PRODAJE:

Vino belo in rdeče, staro in novo, moslavinsko, graševino. Rum najboljše vrste do 40 %, jakosti, fini aroma, Slivovko lansko in dveletno, enkrat in dvakrat žgano, do 40 % jakosti, od modrih bosanskih sliv, najboljših obč. Vse na vagonje in manjših količinah, hitro in točno odpremljanje! Posredujem za vsakovrstno nabavo živil, gospodarskih proizvodov itd. — Zastopnik za Ljubljane in okolico

Ivan Koželj, Tržaška cesta št. 27.

St. 56.
Lase-
strižnik

Komad 28 — in 34-65 K. Zakrivljeno
veliki osnik z vod noge 1000 ali
komad brezplakno. 349

E. Luka, Maribor št. 74.

Srbsko pjevačko društvo u jednom okru-
žnom mestu u Beogradu.

Horovogiju,

koji bi podučevalo društvo u pjevanju,
a poslije eventualno i u instrumentalnoj muzici. Isto bi mogao otvoriti i
svoju privatnu muzičku školu. Reflek-
tanti neka pošalju svoje svjedodžstvo
kvalifikacije, te zah javne platice
i minimum privatne zarade. Ponude
na upravu lista pod "Horovogiju" 4217

Kupim takoj 1 ali 2 tovorna

avtomobila
nova ali dobro ohranjena.

Ponudbe na
J. BLOCKNER,
zavod ugašanja — Zagreb — Ilica.
Telefon 201-605.

Na najfinješ namizno
OLJE brez duha in okusa liter
po K 28 — in trčan

MED kg K 26 — ima tvrdke
Černak & Val na Vodnikovem trgu.

Na kmetička hranilnica in posojilnica na Igu
reg. z. z. n. z.

vabi na svoj

IX. redni občni zbor ki se vrši

na belo nedeljo, dne 27. aprila 1919

ob 2. pop. v uradnih prostorih na Igu

s slednjim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
 2. Poročilo nadzorstva.
 3. Branje revizijskega poročila.
 4. Odobritev računskega zaključka za leto 1918.
 5. Volitev načelstva.
 6. Volitev nadzorstva.
 7. Slučajnosti.
- NA IGU, dne 15. aprila 1919.

Načelstvo.

Opomba: V slučaju neslepčnosti občnega zobra se vrši pol ure pozne na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki sklepa neglede na število navzočih. 4239

Barvila za obleke "TEKLA". Prain-
praski. Čistila za siamnike "STRO-
BIN". Nadomestilo tobaka. Nadome-
stilo toaletnega mila. "ROZNI PRA-
SEK" najboljše sredstvo za nego-
vne poleti. Preizkušeno dobra sredstva
proti moljem. — Parfimi in diseve.
Sredstva za konzerviranje jajc. —
Koncesionirana zaloge strupov.

In vse odpadne maščobe kupuje
po najvišjih dnevnih cenah

Tvornica mila in sode IGNAC FOCK, KRAJN.

LOJ Skladnišče

večje ali manjše in ena šupa se vzame v najem. — Naslov

pove upravnštvo Slovenskega Naroda.

Več izurjenih
šivilj za perilo

se sprejme tako pri
C. J. Hamann, Mestni trg.

Čebulo
ograke, popolnoma zdrave
nudim

K 70 — za 100 kg, z vrečami vred-
prosto na kolodvor Ljubljana dostav-
ljeno. Narocila na postat prodaj št.
102 Ljubljana. 4089

NA PRODAJ:

zola, porabna za postelje,
otroška postelja, častniški plas, 4235
kratki častniški plas s ka-
zulom, črn damski kostum, nov,
damška spalna oblieka, otroški plas (Bordacke).

Naslov pove upr. Slov Naroda.

Pravo krmilno
PESO
priporoča
SEVER & KOMP.
LJUBLJANA.

Ljubljana, Šelenburgova ul. 5.

Barvila za obleke "TEKLA". Prain-
praski. Čistila za siamnike "STRO-
BIN". Nadomestilo tobaka. Nadome-
stilo toaletnega mila. "ROZNI PRA-
SEK" najboljše sredstvo za nego-
vne poleti. Preizkušeno dobra sredstva
proti moljem. — Parfimi in diseve.
Sredstva za konzerviranje jajc. —
Koncesionirana zaloge strupov.

In vse odpadne maščobe kupuje
po najvišjih dnevnih cenah

Tvornica mila in sode IGNAC FOCK, KRAJN.

LOJ Skladnišče

večje ali manjše in ena šupa se vzame v najem. — Naslov

pove upravnštvo Slovenskega Naroda.

4117

Naprodaj je manjša hiša z 2 stanovanjema

Cena K 16.000. Nekaj ostane lahko vknjiženega na hiši. Proda se
tudi večja množina slivovke in napol krita kočija s celo vprežno
opravo. Več v Sp. Šiški, Kaučkova cesta št. 264. 4215

Po K 8.— VINO Po K 8.—

izvrsno, iz okolice Sv. Ivan Zelina, Kašnja, Križevci i Moslavina
kao i Štajersko čez ulico toči se u kleti Hotel Tratnik Sv.

Petrš cesta št. 25.

Pedražnikov Št. Ciril in Metoda v Štajersku razpisuje za no-
ve ustanovljeni otroški vrtec

službo vrtnarice

z mesečno plačjo 200 K in sicer začasno, samo za dobo 4 mesecov od 1.
maja do 31. avgusta t. l. Za hranu in stanovanje je prekrbljeno. —
Prošnje naj se pošljajo do 24. aprila na pedražnikov Št. Ciril in
Metoda v Štajersku na Breži.

Srbečko, hraste, lišaje

odstrani prav naglo dr. Plesch-a izvir. postav. varovan. "SKARA-
FON" - masline. Popolnoma brez duha in ne maže. Poskusni
lončki K 3—, večili K 5—, porcija za rodilno K 12—.

Dr. E. Plesch's Kroton-Spaltol (Nj), Št. Ogrsk. —

Zloga za Ljubljane in okolico: Ljubljana, Št. Ogrsk. — 5058

Posor na varstveno znamko "SKARAFON" —

Pšenico, oves, koruzo in ječmen

prodaja samo na cele vagone od postaje Sisak za takoj veletrgovina z žitom
in dodelnimi pridelki FRANC WEISS, Sisak. Ustanovljeno 1881. 3714

Krastov, bukov, smrekov les, deske, blode kupi
tovarna pohištva in parketov Zg. Gameljne nad
Ljubljano.

Cenjene ponudbe na 3938

Vido Bratovž

zaloga pohištva, Ljubljana, Marije Teresije cesta št. 13.

Kupi se večja množina

bencina.

Ponudbe na tovorno pohištva

J. J. Naglas, Kongresni trg, Ljubljana.

Oddajam na debelo in drobno:

fini rum, izvrstno slivovko in najfinje namizno
olje po najnižih cenah

IVAN PERDAN v Ljubljani.

VINO, staro in novo, slivovko, rum itd.
nudim po najnižih cenah.

KUPUJEM suhe gobe, dobre vreče in želod.
M. RANT, KRAJN.

Zaloga pohištva in tapet

ERNST ZELENKA,

oblastveno zaprteženi izvedence

Solska ulica 5 MARIBOR Gospodska ulica 25
priporoča